

Педагогічна практика

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Третій (Доктор філософії)</i>
Галузь знань	<i>13 Механічна інженерія</i>
Спеціальність	<i>132 Матеріалознавство</i>
Освітня програма	<i>Матеріалознавство</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)/ заочна / дистанційна / змішана</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>2 кредити ECTS</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік, Звіт</i>
Розклад занять	<i>Протягом 2-х тижнів згідно графіку навчального процесу або відповідне навантаження протягом семестру</i>
Мова викладання	<i>Українська/Англійська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Керівники практики: Наукові керівники здобувачів вищої освіти</i>
Розміщення курсу	<i>Google classroom</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

В процесі проходження педагогічної практики здобувачі вищої освіти третього рівня одержують та закріплюють знання сучасних методів, форм та засобів викладання і, як наслідок, формування знань та професійних здатностей студентів, що навчаються за першим та другим рівнями вищої освіти. Оволодіння матеріалом здійснюється в умовах реального педагогічного процесу.

Метою педагогічної практики є набуття аспірантами навичок та вмінь навчально-методичної роботи в сучасних умовах, поглиблення та закріплення знань з питань організації і форм здійснення навчального процесу, а також його науково-дослідного, навчально-методичного, нормативного та організаційного забезпечення, формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування активних методик викладання дисциплін спеціальності матеріалознавства. Педагогічна практика призначена для формування у здобувачів ступеня доктора філософії професійних компетентностей:

- здатність здійснювати та організовувати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті застосовуючи новітні педагогічні підходи і практики, у тому числі інформаційні технології у навчальному процесі, урізноманітнювати методики викладання з метою кращого сприйняття матеріалу.*
- здатність забезпечувати безперервний саморозвиток і самовдосконалення, відповідальність за розвиток інших у професійній галузі, дотримуючись педагогічної етики, правил академічної доброчесності у науково-педагогічній діяльності*

Після засвоєння навчальної дисципліни студент повинен:

- *Знати та дотримуватися основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (педагогічній) діяльності*
- *Володіти сучасними методиками педагогічної діяльності у вищій освіті, уміти викладати професійно-орієнтовані дисципліни спеціальності на основі системних, методологічних знань зі спеціальності та результатів наукових досліджень використовуючи базові знання з педагогіки та психології вищої школи*
- *Знати основи планування освітнього процесу у закладі вищої освіти, завдання і функції науково-педагогічного працівника, вимоги до підготовки документального супроводу навчального процесу, мати навички з організації педагогічної діяльності, планування навчальних занять*
- *Уміти розробляти зміст, проводити структурування навчального матеріалу, обирати методи та засоби навчання і контролю, здійснювати контроль і оцінку результатів навчання та проводити корекцію освітнього процесу під час викладання, знати психолого-дидактичні основи процесу навчання, таксономію цілей навчального заняття та методи активізації пізнавальної діяльності студентів*

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Дисципліна викладається в третьому семестрі підготовки за освітньо-науковою програмою підготовки докторів філософії. Для успішного засвоєння дисципліни, студент повинен володіти набором магістерського рівня, зокрема та оволодіти освітньою дисципліною «Філософські засади наукової діяльності» зокрема загальними компетентностями :

- *Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних завдань*
- *Здатність дотримуватись морально-етичних правил поведінки, етики досліджень, характерних для учасників академічного середовища, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях*

Педагогічна практика безпосередньо пов'язана з формуванням, згідно «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»» універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складання пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.

3. Організація педагогічної практики

Загальну організацію практики та контроль за її проведенням здійснює завідувач кафедри та особа, відповідальна за проведення практики на кафедрі, за якою закріплений аспірант на час підготовки в аспірантурі. Безпосереднє керівництво педагогічною практикою аспіранта здійснюється науковим керівником аспіранта.

Період проведення педагогічної практики визначається графіком освітнього процесу та навчальними планами, а зміст практики кожного окремого аспіранта визначається керівником в індивідуальному плані аспіранта який затверджується на засіданні кафедри щонайменше за п'ять днів до початку семестру (навчальних занять), у якому проходить педагогічна практика.

4. Зміст педагогічної практики

Організаційний етап

На першому етапі відбувається знайомство із: організаційною структурою та системою організації діяльності університету та кафедри, на якій аспіранти проходять курс

педагогічну практику; Статутом університету, нормативними документами, які регламентують організацію освітнього процесу в університеті; методами організації навчання, інноваційними технологіями освіти, системою оцінювання результатів навчання студентів тощо. До початку практики аспіранти одержують консультації щодо оформлення всіх необхідних документів; інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки, необхідні документи (щоденник, індивідуальне завдання тощо). Також керівник практики повідомляє аспірантам про систему звітності про проходження практики.

Педагогічний етап

Це основний етап практики, який включає: планування аспірантом власної викладацької діяльності, вивчення робочої програми (силабусу) з обраної дисципліни, тестових, контрольних завдань та запитань до кожної теми заняття; підготовку до навчальних занять, складання планів-конспектів аудиторних занять та їх методичного та дидактичного забезпечення тощо; проведення різних видів навчальних занять за розкладом у закріпленій академічній групі згідно встановленого графіку.

На заняттях, що проводяться аспірантами, мають бути присутні керівники практики від кафедри та викладач відповідної дисципліни. Після кожного проведеного аспірантом заняття має проводитись психолого-педагогічний аналіз відвіданих занять, детальне обговорення з метою виявити переваги й недоліки проведеного заняття.

Педагогічний етап передбачає виконання аспірантом наступних видів робіт:

Підготовку та проведення лекційних, практичних та лабораторних занять;

Підготовку навчально-методичного забезпечення усіх видів занять;

Розробку завдань та організацію самостійної роботи студентів;

Підготовку навчально методичного забезпечення проведення модульних контрольних робіт, заліків та іспитів.

Завершальний етап

На третьому, заключному етапі практики відбувається обговорення результатів практики з керівником практики. Підготовка аспірантами звіту за результатами проходження практики, його захист у ході заліку.

5. Індивідуальні завдання

У ході педагогічної практики аспіранти виконують такі завдання:

1) відвідування лекційних, практичних, лабораторних занять з дисциплін, закріплених за викладачами кафедри, з їх подальшим аналізом;

2) планування, підготовка та проведення лекційних, практичних, лабораторних занять;

3) розробка завдань для самостійної роботи студентів;

4) розробка навчально-методичного забезпечення дисципліни;

5) відвідування засідань кафедри та участь в обговоренні навчально-методичних питань;

6) участь у науково-методичних семінарах кафедри;

7) підготовка та подання керівникові практики звітної документації

6. Підведення підсумків практики

За результатами практики аспірант виконує Звіт про її проходження.

Звіт з практики аспіранти захищають в комісії, склад якої визначається завідувачем кафедри. Комісія приймає залік у аспірантів не пізніше трьох днів після закінчення педагогічної практики. При оцінюванні роботи аспіранта в ході практики враховується його готовність до проведення навчальних занять. Оцінка визначається з урахуванням своєчасності подання необхідних документів з практики, якості підготовленого звіту, виконання індивідуальних завдань, відгуку керівника практики, рівня знань, результатів анкетування серед студентів

групи, в якій проводилися заняття під час практики, та рівня захисту аспірантом звіту про проходження практики.

Підсумки педагогічної практики обговорюються на засіданні кафедри

7. Навчальні матеріали та ресурси

Законодавство та нормативні документи

1. Закон України «Про вищу освіту» [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>]
2. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах): Постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261
3. Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» [https://document.kpi.ua/files/2020_7-130.pdf]
4. Положення про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Режим доступу: <http://osvita.kpi.ua/node/39>

Базова література

1. Лекції з педагогіки вищої школи / За ред. В. І. Лозової. Харків: ОВС, 2006. 496 с.
2. Біляковська О. О., Мицишин І. Я., Цюра С. Б. Дидактика вищої школи: навч. посібн. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 360 с
3. Добронравова І. С., Сидоренко Л. І. Філософія та методологія науки: підручник. К.: Київський університет, 2008. 223 с.
4. Педагогічна акмеологія: Комплекс навчально-методичного забезпечення аспірантів всіх спеціальностей, очної (денної/вечірньої) форми навчання / Уклад.: Ложкін Г. В., Волянчук Н. Ю. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2016. – 47 с.

Допоміжна література

1. Артемова Л. В. Історія педагогіки України: підручник / Л. В. Артемова. – Київ : Либідь, 2006. – 424 с.
2. Зязюн І. А. Краса педагогічної дії: навч. посіб. / Зязюн І. А., Сагач Г. М. — Київ : Українськофінівський інститут менеджменту і бізнесу, 1997. — 302 с.
3. Гальперіна В. Деякі питання дослідження державної освітньої політики / В. Гальперіна // Вища освіта України. – № 4. – 2002. – С. 70–76.
4. Головка Л. Активізація самостійної роботи студента під час лекційних занять / Л. Головка // Освіта і управління. – Т.5. – № 3. – 2002. – С. 147–151.
5. Карнегі Д. Как вырабатывают уверенность в себе и влияют на людей, выступая публично / Д. Карнеги. – Київ : Глобус, 1995. – 184 с.
6. Кузьмінський А. І. Педагогіка: завдання і ситуації: практикум / А. І. Кузьмінський, Л. П. Вовк, В. Л. Омеляненко. – Київ : Знання-Прес, 2003. – 429 с.
7. Мороз О. Г. Перші кроки до майстерності / О. Г. Мороз, В. Л. Омеляненко / Відп. ред. В. Й. Верба. – Київ : Знання України, 1992. – 112 с.
8. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посібник / Н. Є. Мойсеюк. – 4-е вид. – Київ : Либідь, 2003. – 615 с.
9. Слепкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. – Київ : Вища школа, 2005. – 239 с.
10. Соловей М. І. Організація та методика проведення науково-педагогічних досліджень студентами ВНЗ: посібник / М. І. Соловей, Є. Спіцин. – Київ : Знання, 2004. – 143 с.

Інформаційні ресурси

1. *Спільна декларація міністрів освіти Європи "Європейський простір у сфері вищої освіти". URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_525*
2. *Рівні вищої освіти та наукові ступені. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/vishaosvita/rivni-vishoyi-osviti-ta-naukovi-stupeni>*
3. *Сучасна освіта. Методи навчання та їх класифікація. Сайт «Osvita.Ua». URL: <http://osvita.ua/school/method/780/>*

Навчальний контент

11. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Під час проходження педагогічної практики здобувачі вищої освіти мають практично оволодіти матеріалом за наступними практичними напрямками:

- *Навчальна діяльність – практика організації та проведення різних видів навчальних занять. Завдання: планування власної викладацької діяльності, підготовка до занять; проведення навчальних занять у призначеній академічній групі; перевірка письмових робіт студентів; проведення консультацій для студентів.*
- *Методична діяльність – практика аналізу різних форм організації освітнього процесу, різних видів навчальних занять, розробки навчально-методичного забезпечення. Завдання: опрацювати особливості організації навчального процесу в університеті: формування освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця, навчального плану, робочого навчального плану та силабусів навчальних дисциплін; кредитно-рейтингова система; розробка тематичного плану, плану окремого заняття, завдань до поточного, модульного та підсумкового контролю.*
- *Виховна діяльність – практика здійснення різних видів педагогічної комунікації, обирати форми та методи виховної роботи зі студентами. Завдання: опрацювати організацію виховної роботи в університеті, плани організаційно-виховної роботи університету та підрозділу, виконання обов'язків помічника куратора академічної групи.*

Політика та контроль

12. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Система вимог, які ставляться перед студентом:

- *Відвідування усіх передбачених заходів: навчальних занять, засідання кафедри, робочих та методичних нарад;*
- *Причини відсутності аспіранта на заході аналізуються керівником практики в індивідуальному порядку;*
- *Підготовка звітів з кожного компоненту практики – виду діяльності. Включення їх у заключний звіт з педагогічної практики*
- *Як учасник освітнього процесу здобувач вищої освіти в процесі педагогічної практики має керуватись принципами академічної доброчесності, передбаченими «Кодексом честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»» <https://kpi.ua/code>.*

13. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Підсумковий контроль: залік

Результати педагогічної практики оцінюються диференційовано за виконання усіх завдань та оформлення підсумкового звіту:

- *Розділ навчальної діяльності – максимум 30 балів;*
- *Розділ навчально-методичної діяльності – максимум 35 балів;*
- *Розділ виховної роботи – максимум 25 балів;*
- *Оформлення звіту – максимум 10 балів*

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено на основі типової програми «Педагогічна практика», ухваленої Методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського (протокол № 1 від 3 вересня 2020 року)

Укладач доцент каф. Високотемпературних матеріалів та порошкової металургії, к.т.н., доцент, Степанов Олег Васильович

Ухвалено

кафедрою Високотемпературних матеріалів та порошкової металургії (протокол № 3 від 11 вересня 2020 р.)

кафедрою Фзики металів (протокол № 9-2/20 від 15 вересня 2020 р.)

Погоджено Методичною комісією Інституту матеріалознавства та зварювання ім. Є.О.Патона (протокол № 1 від 23 вересня 2020 р.)